

OLA în grupa mare

Curs de educație preșcolară (5 – 6 ani)

Resurse didactice pentru profesori

Sugestii de psihologie preșcolară

art **Klett**

Cuprins

Cuvânt-înainte	4
Cum puteți utiliza cursul Ola în grupa mare	5
Cursul Ola în grupa mare în cifre	7
Câteva cuvinte din partea psihologului	8
Pachetul Ola în grupa mare	12
Planificare tematică anuală	12
Sugestii de activități desfășurate cu preșcolarii	
• Săptămâna 1	14
Fișa nr. 1	16
Fișa nr. 2	18
Fișa nr. 3	20
Fișa nr. 4	22
Fișa nr. 5	24
• Săptămâna 2	26
Fișa nr. 6	28
Fișa nr. 7	30
Fișa nr. 8	33
Fișa nr. 9	35
Fișa nr. 10	38
• Săptămâna 3	40
Fișa nr. 11	42
Fișa nr. 12	44
Fișa nr. 13	46
Fișa nr. 14	48
Fișa nr. 15	51
<i>Activități facultative: Ziua Muzicii</i>	53
• Săptămâna 4	54
Fișa nr. 16	56
Fișa nr. 17	59
Fișa nr. 18	61
Fișa nr. 19	64
Fișa nr. 20	66
<i>Activități facultative:</i>	
Ziua Mondială a Animalelor de Companie	68
• Săptămâna 5	70
Fișa nr. 21	72
Fișa nr. 22	75
Fișa nr. 23	78
Fișa nr. 24	80
Fișa nr. 25	82
• Săptămâna 6	84
Fișa nr. 26	86
Fișa nr. 27	88
Fișa nr. 28	90
Fișa nr. 29	92
Fișa nr. 30	94
• Săptămâna 7	96
Fișa nr. 31	98
Fișa nr. 32	100
Fișa nr. 33	102
Fișa nr. 34	105
Fișa nr. 35	107
<i>Imnul girafei Ola</i>	109
• Săptămâna 8	110
Fișa nr. 36	112
Fișa nr. 37	114
Fișa nr. 38	116
Fișa nr. 39	118
Fișa nr. 40	120
Fișă pentru aprecierea progresului individual al copilului, înainte de înscrierea în clasa pregătitoare	122
Cum confecționați marioneta Ola	130

Stimați profesori,

Sunteți în posesia unui curs modern și inovator pentru preșcolari: *Ola în grupa mare*. În următoarele luni, acesta vă va sprijini nu numai în pregătirea micuților de cinci – șase ani pentru a se adapta cu succes la o nouă etapă – viața de școlar –, ci și în dezvoltarea lor armonioasă. Este un ghid care contribuie la dobândirea competențelor sociale de către copii și care subliniază importanța comunicării – atât între copii, cât și în relațiile dintre aceștia și adulți. Materialul vă oferă un ajutor real datorită resurselor didactice complexe pe care le reunește:

1. explicații detaliate despre utilizarea cursului;
2. propuneri de planificări calendaristice – anuală și săptămânală;
3. idei noi de jocuri și activități, care oferă numeroase ocazii de formare a abilităților de comunicare eficientă;
4. sugestii psihologice, având în vedere situațiile dificile care apar adesea atunci când interacționăm cu copiii sau cu părinții lor.

Un copil de cinci – șase ani din zilele noastre ar trebui tratat ca o ființă socială, ce relaționează cu ceilalți și dobândește trăsături care îi vor determina relațiile ulterioare cu cei din jurul său. De aceea, în cursul *Ola în grupa mare* **promovăm un limbaj bazat pe deschidere și înțelegere, care presupune respect față de ceilalți și o exprimare mai clară a nevoilor proprii**, limbaj ce reprezintă un sprijin pentru copii și le permite să-și atingă scopurile. Acesta este „limbajul girafei”, în concepția comunicării nonviolente, promovate de Ola (mai multe informații pe această temă veți găsi la pagina 8, la secțiunea **Câteva cuvinte din partea psihologului**).

Cursul este rezultatul unei munci de echipă: pe de o parte, un colectiv internațional de autori – metodiști, psihologi, consilieri școlari, profesori pentru învățământ preșcolar – și, pe de altă parte, pentru versiunea românească, autori români, care au asigurat conformitatea cu programa în vigoare. Datorită lor, cursul *Ola în grupa mare* oferă o cantitate optimă de materiale variate și sugestii de jocuri și activități care pot fi realizate cu copiii în fiecare săptămână din anul școlar. Profesorii care se află la începutul carierei didactice vor aprecia planificarea detaliată a săptămânii de lucru cu preșcolarii și ideile de jocuri, iar pedagogii cu experiență pot profita din plin de propunerile noastre pentru a-și perfecționa activitatea didactică.

Pregătind cursul în conformitate cu cerințele curriculumului național pentru copiii de cinci – șase ani, am ținut cont de faptul că educația preșcolară cuprinde o sferă mult mai largă de conținuturi decât recunoașterea cifrelor sau a literelor și potrivirea lor în cuvinte – cu toate că aceste competențe sunt extrem de importante și formarea lor a fost atent urmărită de noi. Un copil ar trebui tratat ca o ființă socială, ce relaționează cu ceilalți și dobândește trăsături care îi vor determina relațiile ulterioare cu cei din jur. De aceea, în acest curs promovăm un limbaj deschis, asimilat conștient, care promovează respectul față de ceilalți și permite o exprimare mai clară a nevoilor proprii, reprezentând un sprijin pentru copii în tot ceea ce întreprind.

Din dorința de a încuraja copiii să facă aprecieri asupra activității lor de la grădiniță, propunem în fișele de lucru un element distractiv, și anume exprimarea prin desen a emoției corespunzătoare, care are, de fapt, rol de autoevaluare. În acest fel, permitem copiilor să-și exprime emoțiile legate de activitatea zilnică desfășurată împreună cu Ola. În același timp, la finalul fiecărei fișe de lucru, oferim părinților informații foarte importante despre ceea ce învață copiii lor în fiecare zi, ca un scurt rezumat al progreselor înregistrate de copii.

Suntem convinși că, în câteva luni, experiența și entuziasmul dumneavoastră, alături de ajutorul complex oferit de acest material le vor asigura preșcolarii de cinci – șase ani șansa unei formări depline – vor fi gata să meargă la școală și să învețe cu succes mai departe.

Autorii

Cum puteți utiliza cursul *OLA în grupa mare*

Cursul de educație preșcolară *Ola în grupa mare* este un suport didactic modern, inovator, care pregătește copiii din ultimul an de grădiniță pentru *intrarea cu succes în ciclul primar* (în jurul vârstei de 6 ani), contribuind la formarea capacității de a învăța. Poate fi folosit atât în cadrul activităților pe domenii experiențiale, cât și în cadrul activităților didactice liber-alese sau al celor de dezvoltare personală.

Cursul respectă curriculumul în vigoare, dar și ultimele sugestii metodologice privind aplicarea acestuia.

Pachetul este format din 4 volume de resurse didactice pentru profesori, 1 broșură cu fișe de evaluare și 4 volume de fișe de lucru pentru copii. Fiecare volum de resurse pentru profesori corespunde conținutului unui volum de fișe de lucru pentru preșcolari.

Fișele de lucru pentru copii

► **Fiecare volum** pentru copii este împărțit în unități tematice derivate din cele șase mari teme propuse de curriculum (a se vedea planificarea anuală, de la pagina 13):

- *Cine sunt/suntem?*
- *Cum planificăm/organizăm o activitate?*
- *Când, cum și de ce se întâmplă?*
- *Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?*
- *Cum este, a fost și va fi aici pe Pământ?*
- *Ce și cum vreau să fiu?*

► **Fiecare unitate tematică** este formată din 5 fișe de lucru, care acoperă o săptămână întreagă – de luni până vineri. O parte dintre aceste unități pot face parte dintr-un proiect tematic mai amplu, desfășurat în 2 – 4 săptămâni succesive.

► **O fișă de lucru zilnică** vizează în principal competențe dintr-o singură categorie de activități (activitate matematică, activitate practică etc.), însă poate conține și sarcini de lucru integrate, legate de subiectul săptămânii.

La finalul fiecărei fișe sunt propuse teme de discuție care permit stabilirea unor concluzii referitoare la subiectul zilei, dar și optimizarea înțelegerii de către copii a lumii în care trăiesc și a propriei persoane.

► Fișele sunt reunite într-un **caiet legat cu spirală**, ceea ce permite o deschidere și o folosire mai ușoară de către copiii mici. De asemenea, fiecare fișă poate fi detașată și distribuită copiilor, apoi stocată într-un dosar sau pusă la dispoziția părinților sau a tutorilor.

► Pentru a facilita orientarea profesorului pe parcursul lunii, **fișele de lucru sunt marcate prin culori**:

- prima săptămână din lună – fișe verzi
- a II-a săptămână din lună – fișe galbene
- a III-a săptămână din lună – fișe albastre
- a IV-a săptămână din lună – fișe portocalii

► În partea de sus a fiecărei fișe există un spațiu liber în care copilul sau profesorul poate **scrie data** la care a fost realizată fișa (acest lucru reprezintă o informație utilă și pentru părinți).

► **Numărul de sarcini** de pe o fișă nu este mai mare de 4, de obicei fiind 2 sau 3 sarcini.

► **Nivelul de dificultate al sarcinilor** este adaptat copiilor care se pregătesc să meargă la școală și capacităților cognitive ale acestora, respectând curriculumul pentru învățământ preșcolar. Având în vedere principiul accesibilității și individualizării învățării, sarcinile de lucru sunt caracterizate prin grade diferite de dificultate, astfel încât fiecare copil să lucreze la propriul nivel.

- **Pictogramele intuitive** utilizate pentru activitățile individuale facilitează descifrarea lor de către copii și stimulează munca independentă. Pictogramele se referă la abilități precum citirea, scrierea, colorarea, observarea, completarea, desenarea, aplicarea autocolantelor, lipirea, ascultarea etc.

lipește/colaj

scrie

trasează

desenează

încercuiește

colorează

observă

aplică

ascultă

bifează

citește

autocolantul

- **Fiecare fișă conține rubrica *Să discutăm***, în care este propusă o discuție referitoare la subiectul lecției, care poate constitui un punct de plecare inspirat pentru conversațiile cu copilul.
- **Rubrica *Știu deja*** reprezintă un scurt bilanț al abilităților dobândite de copil în urma desfășurării activității și a completării fișei de lucru.
- **Secvența de autoevaluare *Am reușit*** motivează copilul pentru activitățile viitoare și îi oferă ocazia de a se aprecia într-un mod obiectiv.

Resursele didactice pentru profesori

- Resursele didactice oferite reprezintă **un compendiu de cunoștințe, idei și soluții pregătite pentru a fi introduse în cursurile preșcolare**. Acestea cuprind, printre altele, propuneri de planificări, sugestii de activități didactice pentru **fiecare zi petrecută în grădiniță** sau **soluții** verificate de metodiștii noștri. Am inclus, de asemenea, numeroase **sugestii ale psihologului** referitoare la rezolvarea problemelor specifice vârstei copiilor și la îmbunătățirea relațiilor cu părinții. Acestea pot fi parcurse în ordinea în care sunt plasate, dar legătura cu fișele nu este atât de strictă. Citirea lor se poate face la momentul considerat oportun de dumneavoastră.
- Pachetul cuprinde, de asemenea, **10 scenarii didactice** pentru ocazii speciale, care vor da un plus de varietate activităților preșcolare. Ne-am străduit să alegem acele „sărbători“ care, prin originalitatea lor, îi încurajează pe copii să se joace, să învețe, să trăiască emoții de neuitat, cum ar fi Ziua Voluntarilor, pentru dezvoltarea empatiei, sau Ziua Ariciului, pentru formarea comportamentului ecologic. Am pregătit, în plus, și **6 scenarii de teatru preșcolar** împărțite pe roluri și gata pentru a fi prezentate publicului.

Atelierele *Ola* în grădinițe

- Atelierele pe care le propunem în completarea cursului **OLA în grupa mare** sunt destinate înțelegerii și aplicării conceptului de comunicare nonviolentă în activitatea cu preșcolarii de 5 - 6 ani.
- În urma participării la ateliere, copiii vor fi capabili:
 - să înțeleagă mai bine emoțiile;
 - să empatizeze și să comunice la nivel de grup;
 - să identifice propriile nevoi;
 - să rezolve eficient conflictele la nivel de grup.
- Activitatea se desfășoară pe durata a 40 de minute, conform unui scenariu realizat cu sprijinul Asociației pentru Comunicare Nonviolentă (ACNV).

Cursul *OLA în grupa mare* în cifre:

- ▶ **4 volume de fișe de lucru pentru copii**, dintre care volumele 1 și 2 se pot folosi în semestrul I, iar volumele 3 și 4 se pot folosi în semestrul al II-lea;
- ▶ **170 de fișe de lucru pentru activități**, care pot fi detașate și oferite părinților la finalul zilei;
- ▶ **4 volume de resurse didactice pentru profesori**, aferente celor 4 volume de fișe pentru copii;
- ▶ **34 de planificări săptămânale**;
- ▶ **peste 500 de idei de jocuri și sugestii de activități didactice** pentru toate momentele petrecute în grădiniță;
- ▶ **170 de texte** care conțin sugestii ale psihologului;
- ▶ **10 scenarii de activități pentru sărbători speciale**, pentru a surprinde preșcolarii în fiecare lună cu ceva nou;
- ▶ **6 scenarii de teatru preșcolar**, pentru a le oferi copiilor posibilitatea de a evolua pe scenă, în momente festive.

Tema proiectului:

Evaluare inițială

Tema săptămânală:

Grădinița mea

Resurse:

Ola în grupa mare. Semestrul 1. Volumul 1; marioneta Ola, Imnul girafei Ola, planșă cu regulile grupei, câte o ilustrație sau o inscripție reprezentativă pentru fiecare sală din grădiniță, marcaje folosite pentru centrele de interes din sala de grupă, pozele copiilor.

Ziua	Activități de învățare ¹
Luni	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect² ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Întâlnirea de dimineață: <i>Bun găsit, grădiniță! Bun găsit, Ola!</i> (salutul) ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Joc de rol: <i>De-a grădinița</i> ▶ Bibliotecă: <i>Girafa Ola și prietenii ei</i> (lectură) ▶ Știință: <i>Hrana girafei</i> – Fișa nr. 1 ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DEC/Educație muzicală: <i>Imnul girafei Ola</i> (joc muzical ritmic) ▶ DLC: <i>Spune ceva despre tine!</i> (joc didactic) ▶ Concurs: <i>Ghicitori despre grădiniță</i> ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)
Marți	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Întâlnirea de dimineață: <i>Mă bucur să-mi revăd grădinița</i> ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Construcții: <i>Biblioteca</i> ▶ Știință: <i>Numerotăm cărți</i> ▶ Bibliotecă: <i>Ce lipsește?</i> (joc de masă) ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DȘ/Cunoașterea mediului: <i>La bibliotecă</i> (lectura educatoarei) – Fișa nr. 2 ▶ DEC/Educație artistico-plastică: <i>Unde mi-am petrecut vacanța</i> ▶ Joc de mișcare: <i>Girafa înaltă</i> ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)

¹ Organizarea activităților de învățare pe parcursul unei săptămâni este orientativă. La propunerile prezentate se vor adăuga rutine și tranziții care vizează pregătirea copiilor pentru tipurile de activități menționate în *Curriculum*, în funcție de *Programul zilnic* din cadrul *Regulamentului de ordine interioară*. Activitățile recuperatorii și ameliorative pot fi planificate în funcție de disponibilitatea copiilor.

² Conform ultimelor sugestii metodologice privind aplicarea curriculumului pentru învățământ preșcolar.

Miercuri	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Întâlnirea de dimineață: <i>Eu sunt..., tu ești...</i> ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Artă: <i>Harta sălii de grupă</i> ▶ Știință: <i>Răspunde repede și bine!</i> (despre rolul obiectelor din mediul apropiat) ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DLC: <i>Cei trei purceluși</i> (povestire după imagini) ▶ DȘ/Activitate matematică: <i>Cu ce și unde te joci?</i> (poziții spațiale) – Fișa nr. 3 ▶ Jocuri distractive: <i>Cântă-ți numele!, Ecoul</i> ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)
Joi	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Întâlnirea de dimineață: <i>Familia mea</i> ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Construcții: <i>Grădinița</i> ▶ Joc de rol: <i>În familie</i> ▶ Joc de atenție: <i>Ce obiect poate produce sunete muzicale?</i> – Fișa nr. 4, ex. 2 ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DOS: <i>Așa da, așa nu!</i> (joc didactic) – Fișa nr. 4, ex. 1 ▶ DPM: <i>Mers în coloană cu oprire la semnal; joc: Mergi – stai!</i> ▶ Joc distractiv: <i>Mima</i> (joc despre comportamente la grădiniță) ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)
Vineri	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Primirea copiilor (deprinderi specifice) ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect ▶ Micul dejun (deprinderi specifice) ▶ Întâlnirea de dimineață: <i>Îmi place să mă joc cu...</i> ▶ JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE <ul style="list-style-type: none"> ▶ Artă: <i>Chipul educatoarei/educatorului</i> (desen) – Fișa nr. 5, ex. 1 ▶ Știință: <i>Jocul anotimpurilor</i> ▶ Bibliotecă: <i>Poezia Cuvinte magice</i> – Fișa nr. 5, ex. 2 ▶ ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE <ul style="list-style-type: none"> ▶ DȘ/Activitate matematică: <i>Trenul formelor geometrice</i> ▶ DEC/Activitate practică: <i>Construcții din forme geometrice</i> ▶ Joc în perechi: <i>Balonul buclucaș</i> ▶ Masa de prânz (deprinderi specifice)

Abrevieri

- ▶ DEC – Domeniul Estetic și creativ
- ▶ DOS – Domeniul Om și societate
- ▶ DLC – Domeniul Limbă și comunicare
- ▶ DȘ – Domeniul Științe
- ▶ DPM – Domeniul Psiho-motric

Tema proiectului:

Evaluare inițială

Subtema:

Grădinița mea

Activități de învățare

RUTINE, TRANZIȚII/ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- ▶ Primirea/plecarea copiilor (deprinderi specifice)
- ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- ▶ Micul dejun/gustarea/masa de prânz (deprinderi specifice)
- ▶ Întâlnirea de dimineață: *Bun găsit grădiniță! Bun găsit Ola!*

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE

- ▶ **Joc de rol:** *De-a grădinița*
- ▶ **Bibliotecă:** *Girafa Ola și prietenii ei* (lectură)
- ▶ **Știință:** *Hrana girafei* - Fișa nr. 1
- ▶ **Concurs:** *Ghicitori despre grădiniță*

ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE

- ▶ **DEC/Educație muzicală:** *Imnul girafei Ola* (joc muzical ritmic)
- ▶ **DLC:** *Spune ceva despre tine!* (joc didactic)

Realizări așteptate din partea copilului

- ▶ Salută corespunzător momentului zilei.
- ▶ Recunoaște, cu ajutorul imaginilor, regulile grupei.
- ▶ Unește punctele pentru a reprezenta o formă dată.
- ▶ Aplică tehnica plastică în desenul cu creioane colorate.
- ▶ Colorează forma grafică în interiorul conturului.
- ▶ Răspunde la întrebările adresate.
- ▶ Repetă scurte fragmente ale cântecului prin recitare sau cântare.
- ▶ Respectă regulile jocului.
- ▶ Reacționează la semnale și comenzi.
- ▶ Adaptează mișcărilor corpului pentru a menține ritmul.
- ▶ Se exprimă în propoziții corecte gramatical.

Sugestii pentru desfășurarea activităților

Bun găsit, grădiniță! Bun găsit, Ola!

- ▶ Invitați copiii să stea pe covor într-un cerc. Prezentați-le marioneta de pluș și repetați cu ajutorul acesteia salutul corespunzător fiecărui moment al zilei.

Girafa Ola și prietenii ei

- ▶ Prezentați-le cele 4 caiete din set și oferiți primul volum tuturor copiilor. Spuneți copiilor că va fi caietul lor de lucru pentru lunile următoare și că este important să aibă grijă de el. Stabiliți împreună regulile pentru utilizarea cărților. De exemplu, folosim pentru exerciții creioane sau culori, nu pixuri. Dați-le copiilor timp suficient să vadă caietele. Explicați-le că girafa Ola și prietenii ei îi vor însoți tot timpul.

Imnul girafei Ola

- ▶ Porniți cântecul *Imnul girafei Ola*. Încurajați-i să asculte și apoi discutați despre conținutul cântecului. Ascultați cântecul din nou, apoi încercați să ilustrați fiecare vers printr-o mișcare. Profitați de ideile copiilor. Învățați primul vers al cântecului, apoi următoarele două și așa mai departe.

Abilitatea de bază în teoria comunicării nonviolente este *ascultarea activă*. În gândirea comună, există convingerea că ascultarea unui copil de către adult se limitează la consimțământul acestuia față de cererea sau de exprimarea unei dorințe a copilului. Adesea, când își dau seama că nu sunt în măsură să accepte propunerile prezentate de copil, adulții recurg la întreruperea discuțiilor. Aceasta este însă o abordare greșită.

Ascultarea activă reprezintă în primul rând o înțelegere profundă a aspectului de care este preocupat copilul și evitarea negării sentimentelor care derivă din aceasta. Un adult care comunică în spiritul comunicării nonviolente nu va spune niciodată: „nu mai plânge“, „nu exagera“, „din ce cauză ești îngrijorat?“. Un copil care aude astfel de mesaje își pierde încrederea în sine și în sentimentele sale, iar în mintea sa ia naștere gândul: „nu ar trebui să simt asta“, ceea ce înseamnă că, ulterior, el nu va fi în stare să-și identifice cu exactitate emoțiile, pentru a înțelege ce i se întâmplă. Acestea sunt consecințe grave, pe termen lung.

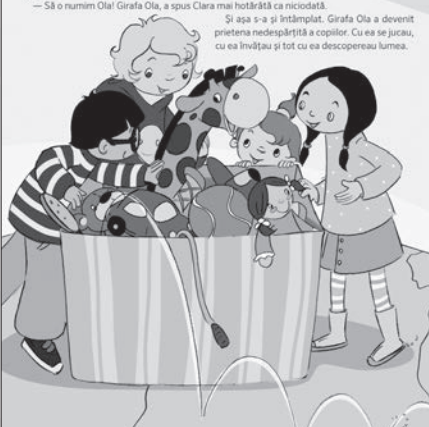
Ascultarea activă trebuie să fie bazată pe analizarea a ceea ce spune copilul, respectându-i pe deplin nevoia de exprimare, fără a-i întrerupe discursul. Este însă necesar să vă asigurați că înțelegeți ce vrea să vă comunice, solicitând o clarificare, adică să reluați mesajul copilului cu propriile cuvinte. Acest tip de abordare are o importanță considerabilă în stabilirea contactului dintre interlocutori. Emițătorul mesajului se simte ascultat și are șansa de a corecta, în cazul în care unul dintre mesajele sale a fost înțeles în mod greșit, iar receptorul câștigă convingerea că el urmează raționamentul interlocutorului său (este cu atât mai important cu cât practica arată că gândirea copilului poate fi diferită de gândirea persoanei adulte). În acest fel, între partenerii de discuție se naște un contact bazat pe acord. Contactul este unul dintre principiile-cheie ale comunicării nonviolente. Atenție! Dacă adultul este conștient de faptul că nu înțelege mesajul, este obligatoriu să solicite detalii. De asemenea, dacă a înțeles greșit intenția, ar trebui să accepte corectarea. Important în stabilirea contactului este să încurajăm copilul să vorbească, ascultând ceea ce spune, intervenind de cât mai puține ori în mesajul lui, fără a propune soluții înainte de a asculta până la capăt. Un copil care se simte auzit și înțeles acceptă și se declară de acord mult mai repede cu propunerea adultului, chiar dacă aceasta nu este în concordanță deplină cu ceea ce dorea el la început.

Girafa Ota și prietenii ei

În ultimele zile ale vacanței de vară, patru buni prieteni, care erau și colegi de grădiniță – Ema, Clara, Matei și Filip -, au găsit în pod o cutie uriașă. Pentru că părea o cutie misterioasă, au deschis-o cu nerăbdare. Înăuntru au găsit o grămadă de jucării abandonate. Pe lângă păpuși, măpușe și mingi, prietenii noștri au salvat și o girafă de plus.

- Ce frumoasă e! a spus Clara.
- Să o luăm cu noi! au hotărât Ema și Filip.
- Ne va însoți în toate aventurile și jocurile noastre! a exclamat Matei, care avea aproape 6 ani.
- Să o numim Ota! Girafa Ota, a spus Clara mai hotărâtă ca niciodată.

Și așa o-a și întâmplat. Girafa Ota a devenit prietena nedespărțită a copiilor. Cu ea se jucau, cu ea învățau și tot cu ea descopereau lumea.

EVALUARE INIȚIALĂ 1 Data: _____

Grădinița mea

1. Unește punctele și vei descoperi hrana preferată a girafei Ota. Colorează desenul în culoarea potrivită.

Să descoperim

Hrana preferată a girafei Ota este formată din fructe, semințe și fructe. Girafa care este mai înaltă decât orice altă mamiferă de pe pământ: datorită gâtului care este de înălțimea unui adult. Astfel, este capabilă să ajungă la cele mai înalte și mai mărunt fructe din copaci înalți. Te ce-ți place cel mai mult să mănânce?

Să învățăm

- să desenăm o girafă
- să prezintăm părțile componente ale girafei și hranei ei
- să vorbim despre mâncarea mea preferată.

Am învățat!

Tema proiectului: **Evaluare inițială**
Subtema: **Grădinița mea**

Activități de învățare**RUTINE, TRANZIȚII/
ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE
PERSONALĂ**

- ▶ Primirea/plecarea copiilor (deprinderi specifice)
- ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- ▶ Micul dejun/gustarea/masa de prânz (deprinderi specifice)
- ▶ Întâlnirea de dimineață: *Eu sunt..., tu ești...*

**JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI
LIBER-ALESE**

- ▶ Construcții: *Biblioteca*
- ▶ Știință: *Numerotăm cărți*
- ▶ Bibliotecă: *Ce lipsește?* (joc de masă)
- ▶ Joc de mișcare: *Girafa înaltă*

**ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE
DOMENII EXPERIENȚIALE**

- ▶ DȘ/Cunoașterea mediului: *La bibliotecă* (lectura educatoarei) – Fișa nr. 2
- ▶ DEC/Educație artistico-plastică: *Unde mi-am petrecut vacanța*

Realizări așteptate din partea copilului

- ▶ Se exprimă corect în propoziții.
- ▶ Construiește prin îmbinare, suprapunere, alăturare o bibliotecă.
- ▶ Recunoaște cifrele în intervalul 1 - 5.
- ▶ Recunoaște obiectele care se pot afla într-o bibliotecă.
- ▶ Redă prin desen momentul preferat al unei povești audiate.

Sugestii pentru desfășurarea activităților**Mă bucur să-mi revăd grădinița**

- ▶ Invitați copiii la un tur de grădiniță. Vizitați toate sălile: vestiar, cabinetul medical, sala de sport, bucătărie, sala pentru activități opționale etc. Cereți-le copiilor să numere aceste săli în timpul plimbării. La sfârșitul turului, faceți un rezumat al vizitei.
- ▶ Pentru a ușura reconstituirea informațiilor, pregătiți câte o ilustrație reprezentativă sau o inscripție pentru fiecare sală, pe care copiii le vor lua cu ei în timpul vizitei. În felul acesta, le va fi mult mai ușor la final să spună numărul de camere și denumirile lor.

Girafa înaltă (joc de mișcare)

- ▶ Încurajați copiii să meargă pe covor în ritmul *Imnului girafei Ola*. Când apăsați butonul PAUZĂ, copiii trebuie să imite o girafă mergând pe vârfuri. Distrăți-vă reluând jocul de mai multe ori.

Ce lipsește?

- ▶ Folosiți etichetele sau marcasele specifice centrelor de interes din sala de grupă. Prezentați-le pe rând, apoi cereți copiilor să-și acopere ochii. În acest moment, ascundeți o etichetă, apoi cereți-le să deschidă ochii și să spună ce a dispărut. Copiii spun denumirea centrului care nu se mai regăsește între etichete.

Completarea Fișei nr. 2

- Prezentați-le copiilor informații despre girafă. Arătați-le imagini cu acest animal, mediul în care trăiește și alte aspecte legate de viața girafelor. Puteți, de asemenea, să indicați pe hartă locul unde acestea se găsesc în libertate.

Psihologul sugerează

Părinții sunt foarte preocupați de felul cum se dezvoltă copilul. Acest lucru reiese din întrebările lor: „Ce mai face?“, „Cum se descurcă?“, „E la fel ca și ceilalți copii?“, „Stă izolat?“, „A fost cel mai bun/rău?“. Există temerea că un copil care nu ține pasul cu colegii săi se va descurca mai greu în viață, va avea mai puține realizări sau – în viitorul apropiat – va întâmpina probleme la școală. Adesea, părinții își agasează copiii cu întrebări de genul: „Cum te-ai descurcat astăzi?“, „Ceilalți cum s-au descurcat?“. O astfel de gândire dă naștere la presiuni care sunt instantaneu resimțite de preșcolar și care, din păcate, nu-l ajută deloc. Dintr-o astfel de atitudine, copilul reține o lipsă de acceptare a felului său de a fi și simte nevoia de a se compara cu ceilalți.

Trebuie să le explicăm părinților că fiecare copil are potențialul său. Sarcina celor apropiați și a educatorului este să descopere acest potențial și să contribuie la dezvoltarea lui. Deseori, concentrându-ne pe o dezvoltare armonioasă, de genul totuși *ca la carte*, ignorăm predispozițiile naturale ale copilului, iar uneori chiar nu le vedem. Bineînțeles că neajunsurile trebuie înlăturate, dar trebuie descoperit și adevăratul potențial. Un copil care întâmpină greutăți în recunoașterea literelor poate în schimb să deseneze foarte bine, să posede o imaginație spațială – trebuie deci valorificate aceste abilități. Merită să căutăm talentele copilului și în alte domenii, cum ar fi aptitudinea fizică, abilitățile manuale, memoria extraordinară, abilitățile de actorie etc. Să găsim acel domeniu în care copilul se poate împlini, deoarece ceea ce latură îi va da sentimentul că este competitiv și, prin urmare, îi va asigura stima de sine. Un copil care simte că un părinte crede în el are siguranță de sine, nu se teme de provocări și – cel mai important – nu se teme de eșecuri.

Părinții acordă mare atenție coeficientului de inteligență (IQ), uitând însă că există și alte feluri de inteligență – inteligența emoțională (EQ) și inteligența creativă (CQ). Trebuie să le arătăm că merită să ia în considerare fiecare dintre aceste aspecte și, mai presus de toate, că este necesar să-i ofere copilului încredere în abilitățile sale.

2 Data: _____

1. Colorează cercul de sub imaginea care ilustrează locul în care au plecat Oia, Matei și Ema.

2. Privește cu atenție imaginile și bifează cu X doar bulele de sub obiectele găsite de copii în bibliotecă.

3. Ilustrează un moment al celei de-a doua povești care ți-a plăcut cel mai mult.

Să discutăm

Biblioteca este locul în care se adună și se găsește cărți și reviste, pentru a fi folosite de cititori. Au fost introduse în bibliotecă? Cum se narrează poveștile care încep aici?

Să învățăm

Să prezentăm membrilor girafei Oia și prietenilor săi:
- să descrie o scenă din poveste
- să prezinte rolul bibliotecii

La bibliotecă

Matei și Ema au căutat împreună cu girafa Oia la bibliotecă. Acolo au văzut rafturi înalte și multe cărți foarte interesante. Matei a găsit printre acestea un atlas cu hărți din lumea întreagă.

— Mădele! Ce vedem unde locuiește familia girafei Oia? Spune ei și descrie harta lumii.

— E chiar aici! Spune girafa, arătând pe harta Africa.

Copii sunt caprinți imediat de un vârf și se trezesc în mijlocul Africii. Girafa Oia, când se deosece, are un privesc mult mai scurte. Pe drum, girafa se mai oprește din când în când și citește și din frunze din copaci.

Deodată spuse neliniștit:

— Sunt că pe aici a trecut un leu. Miroșul nu mă înșală niciodată!

Matei începu să glăsuie:

— Leu! Leu! Nu e decât o pisică mai mare și, la urma urmei, nu mă simt nimic...

În elpa umblătoare, un animal fieros cu o coadă mare aprins în zare. Ema începu să tremure de frică și închise ochii ca să nu mai vadă nimic, dar girafa Oia nu stătu pe gânduri:

— Repede, sărăți pe spatele meu!

Înăi copiii nu puteau urca – știți că girafele sunt la fel de înalte ca scările pompierilor... Oia se unde toți oamenii aveau pielea închisă la culoare și locuiau în căsuțe cu acoperiri de paie.

— Care este vreun restaurant în apropiere? Întrebă Ema, când îi era mai tot timpul foame.

Bineînțeles că nimeni nu a refuzat o porție de banane proaspete... Chiar și girafa Oia a savurat o banană alături de Matei pentru ea.

— Sunt delicioase! Mulțumim! Spuse ei copiii.

Girafa Oia le arăta că:

— Este timpul să ne întorcem la bibliotecă.

În acest timp, doamna educatoare îl clătu pe copii. Tare o bucurat când i a găsit în bibliotecă! Nimic nu e mai fumez decât o carte care ne face să vedem și să descoperim lumea.

Tema proiectului:

Evaluare inițială

Subtema:

Grădinița mea

Activități de învățare

RUTINE, TRANZIȚII/ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- ▶ Primirea/plecarea copiilor (deprinderi specifice)
- ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- ▶ Micul dejun/gustarea/masa de prânz (deprinderi specifice)
- ▶ Întâlnirea de dimineață: *Mă bucur să-mi revăd grădinița*

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE

- ▶ Artă: *Harta sălii de grupă*
- ▶ Știință: *Răspunde repede și bine!* (despre rolul obiectelor din mediul apropiat)
- ▶ Joc de mișcare: *Girafa înaltă*
- ▶ Jocuri distractive: *Cântă-ți numele!, Ecoul*

ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE

- ▶ DLC: *Cei trei purceluși* (povestire după imagini)
- ▶ DȘ/Activitate matematică: *Cu ce și unde te joci?* (poziții spațiale) - Fișa nr. 3

Realizări așteptate din partea copilului

- ▶ Recunoaște numele și prenumele propriu și pe ale colegilor de grupă.
- ▶ Colorează conform codului de culori.
- ▶ Realizează o hartă a sălii de grupă folosind materiale de papetărie.
- ▶ Respectă regulile de joc.
- ▶ Recunoaște personajele și titlul poveștii.
- ▶ Povestește scurte fragmente din poveste, cu ajutorul imaginilor.
- ▶ Recunoaște numeralul ordinal și cardinal, în limitele 1 - 5.
- ▶ Observă pozițiile obiectelor din sala de grupă.

Sugestii pentru desfășurarea activităților

Joc distractiv: *Ecoul*

- ▶ Propuneți copiilor să formeze grupuri de câte 4, care vor intra în joc pe rând. Marioneta Ola spune un nume, iar copiii din fiecare grup vor fi ecoul. Fiecare dintre aceștia va repeta numele respectiv cu o intensitate din ce în ce mai scăzută față de anteriorul.

Joc distractiv: *Cântă-ți numele!*

- ▶ Cereți-le copiilor să se așeze pe două rânduri, față în față. Dați primului copil dintr-un rând o minge. Acesta trebuie să arunce mingea unui copil de pe celălalt rând. Cel care primește mingea trebuie să-și cânte numele. Jocul continuă până când toți copiii primesc mingea.

Artă: *Harta sălii de grupă*

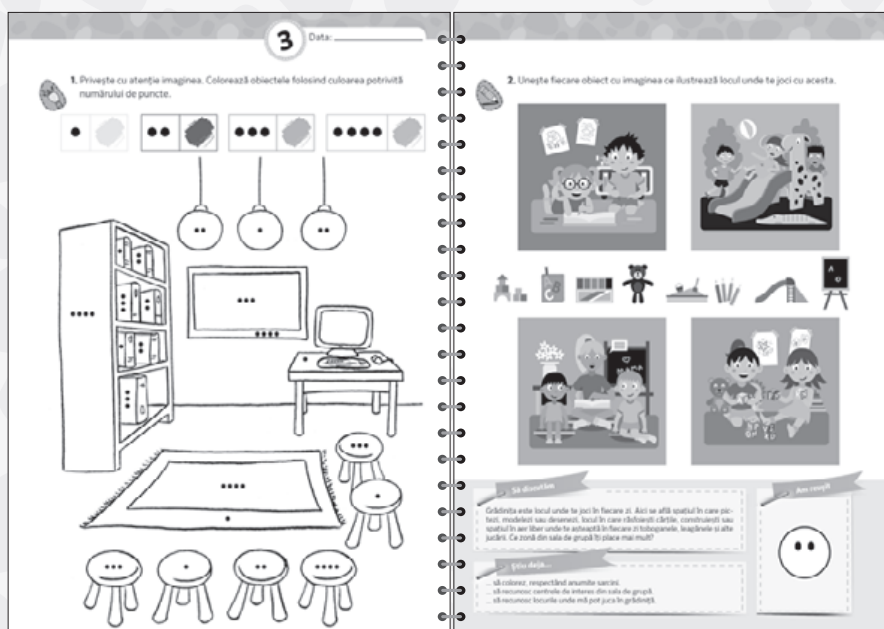
- ▶ Împărțiți copiii în 4 grupuri, apoi, împreună cu aceștia, împărțiți sala de grupă în 4 zone, cu ajutorul unor linii imaginare. Fiecare grup va avea de realizat din hârtie glesată o reprezentare a unui fragment al sălii. La început, purtați cu copiii o discuție despre ce se află în sfertul de sală pe care trebuie să-l reprezinte. Apoi distribuiți fiecărui grup

materialele de papetărie și foarfecele. Când lucrările sunt gata, lipiți cele 4 fragmente pe o planșă mare, pentru a obține o hartă a întregii săli de grupă. Pregătiți dinainte etichete cu denumirile centrelor de interes (tematice) și rugați-i pe copii să le poziționeze pe hartă. La sfârșit, afișați harta într-un loc vizibil.

Psihologul sugerează

O altă condiție importantă a comunicării nonviolente este reprezentată de *înțelegerea corectă a nevoilor interlocutorului*. Subliniem că aceasta nu are nimic de-a face cu subordonarea sau cu pasivitatea. De obicei, copilul știe ce dorește, dar – după cum arată practica – uneori întâmpină probleme în identificarea adecvată a ceea ce simte. Pe lângă faptul că spunem: „Văd că ești trist/supărat/nervos“, trebuie să acordăm atenție și dorinței copilului, de exemplu „Văd că ai dori...“. De asemenea, dacă este cazul, trebuie să acceptăm răspunsul copilului, dacă mesajul lui a fost înțeles greșit și el dorește să-l reformuleze.

Acest tip de conversație poate părea, la început, nenatural, artificial, fiindcă în viața de zi cu zi am adoptat un alt tip de comunicare. Totuși, datorită eficienței ridicate a comunicării nonviolente, merită să învățăm această formă nouă de a ne transmite ideile, să-i stăpânim mecanismele, să înțelegem cum se aplică și să corectăm, dacă este cazul, ceea ce făceam greșit. Cu timpul, noul mod de comunicare „se va activa“ automat.

Tema proiectului:

Evaluare inițială

Subtema:

Grădinița mea

Activități de învățare

RUTINE, TRANZIȚII/ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- ▶ Primirea/plecarea copiilor (deprinderi specifice)
- ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- ▶ Micul dejun/gustarea/masa de prânz (deprinderi specifice)
- ▶ Întâlnirea de dimineață:
Familia mea

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE

- ▶ **Construcții:** *Grădinița*
- ▶ **Joc de rol:** *În familie*
- ▶ **Joc de atenție:** *Ce obiect poate produce sunete muzicale?* - Fișa nr. 4, ex. 2
- ▶ **Joc distractiv:** *Mima* (joc despre comportamente la grădiniță)

ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE

- ▶ **DOS:** *Așa da, așa nu!* (joc didactic) - Fișa nr. 4, ex. 1
- ▶ **DPM:** *Mers în coloană* cu oprire la semnal; joc: *Mergi - stai!*

Realizări așteptate din partea copilului

- ▶ Spune numele de familie și prenumele părinților.
- ▶ Imită/recunoaște comportamente.
- ▶ Îmbină, alătură, suprapune piese pentru a realiza o construcție.
- ▶ Respectă regulile jocurilor.
- ▶ Recunoaște instrumente muzicale după sunetul lor.
- ▶ Denumeste comportamente corecte/incorecte.
- ▶ Merge în coloană, câte unul, oprindu-se la semnal.

Sugestii pentru desfășurarea activităților

Jocul liniștii (joc de rol)

- ▶ Cereți-le copiilor să se așeze în linie, unul lângă altul, și să-și imagineze că au ceva foarte delicat în palme. Fiecare copil trebuie să îi dea acest obiect imaginar colegului de alături, în cea mai deplină liniște, cu mișcări cât mai delicate. Ultimul copil deschide palmele să vadă și spune ce obiect ar putea fi cel primit.

Ce obiect poate produce sunete muzicale? (joc de atenție)

- ▶ Aduceți în fața copiilor mai multe obiecte care pot produce sunete. De exemplu, puteți folosi cutiuțe în care se află boabe de orez sau mici obiecte metalice, bucăți de folie sau materiale textile care foșnesc, o sonerie de bicicletă, un pahar gol. Cereți-le copiilor să închidă ochii, apoi folosiți un obiect pentru a produce sunete. Copiii trebuie să spună ce obiecte ați folosit.

Dezvoltarea abilităților sociale ale copilului este foarte importantă. Unii copii interacționează natural cu ceilalți, pentru alții aceasta reprezintă o problemă. Este important să conștientizați ce abilități trebuie să stăpânească un copil pentru a fi eficient în acest domeniu. Mai jos sunt prezentate secvențele abilităților necesare în activitatea de grup (conform Lindei A. Reddy, psiholog american).

- ▶ Comunicarea
- ▶ Conversația prietenoasă
- ▶ Autoprezentarea
- ▶ Prezentarea altora
- ▶ Conectarea la conversație
- ▶ Alăturarea la un joc de grup
- ▶ Autocaracterizarea
- ▶ Împărțirea unui lucru cu alții
- ▶ Aflarea unor informații despre alții
- ▶ Ascultarea activă
- ▶ Competența de a face complimente
- ▶ Acceptarea complimentelor
- ▶ Respectarea celorlalți
- ▶ Respectarea spațiului personal al celorlalți
- ▶ Abilitatea de a nu deranja pe alții
- ▶ Autocontrolul
- ▶ Recunoașterea sentimentelor și a emoțiilor
- ▶ Exprimarea sentimentelor și a emoțiilor
- ▶ Înțelegerea sfaturilor din mediul social
- ▶ Abilitatea de a gestiona stresul
- ▶ Abilitatea de a gestiona plictiseala
- ▶ Competența de a gestiona anxietatea
- ▶ Competența de a gestiona mânia altei persoane
- ▶ Abilitatea de a gestiona furia
- ▶ Abilitatea de a gestiona respingerea
- ▶ Confruntarea cu excluderea
- ▶ Stabilirea obiectivelor și realizarea lor
- ▶ Rezolvarea problemelor de zi cu zi
- ▶ Rezolvarea problemelor în echipă
- ▶ Respectarea instrucțiunilor
- ▶ Focalizarea atenției
- ▶ Perseverența în realizarea unei sarcini
- ▶ Munca independentă
- ▶ Cooperarea
- ▶ Capacitatea de a-și aștepta rândul
- ▶ Spiritul competitiv
- ▶ Răbdarea
- ▶ Asertivitatea
- ▶ Capacitatea de a spune *nu*
- ▶ Afișarea interesului față de sentimentele altora

Pentru o educatoare, aceste competențe pot constitui un punct de plecare în analiza unui grup de copii. Punctele slabe trebuie identificate întâi la nivel de grup, apoi individual. Prin alegerea celor mai potrivite jocuri, sarcini, comenzi, multe dintre defecte pot fi corectate. Țineți cont de faptul că unii copii nu au capacitatea de a obține singuri aceste abilități, ei și le pot însuși mai eficient în cadrul unui grup. Copiii sunt nerăbdători să învețe și să coopereze atunci când se aplică o formulă distractivă. Apelând la beneficiile activității în grup, copiii învață unul de la celălalt prin imitație.

4 Data: _____

1. Privește cu atenție imaginile. Colorează cu verde ramela imaginilor care ilustrează comportamente corecte și cu roșu ramela imaginilor care prezintă comportamente nepotrivite.

2. Încercuiește obiectele care nu pot fi folosite la o activitate de muzică. Numește fiecare instrument muzical ilustrat.

Să discutăm

La grădiniță, voi cânta regulile și regulile grupului. Discuțăm câteva reguli și ținem în seama lor în grup. De ce unii să nu stea să se joace în grup?

Să desenăm

• să deseneze imaginile
 • să numească și să clasifice figurile de comportament
 • să numească instrumentele muzicale.

Tema proiectului: **Evaluare inițială**
Subtema: **Grădinița mea**

Activități de învățare

RUTINE, TRANZIȚII/ ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

- ▶ Primirea/plecarea copiilor (deprinderi specifice)
- ▶ Joc liber/Activitate individuală de explorare a unui subiect
- ▶ Micul dejun/gustarea/masa de prânz (deprinderi specifice)
- ▶ Întâlnirea de dimineață:
Îmi place să mă joc cu...

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER-ALESE

- ▶ Artă: *Chipul educatoarei/educatorului* (desen) - Fișa nr. 5, ex. 1
- ▶ Știință: *Jocul anotimpurilor*
- ▶ Bibliotecă: *Poezia Cuvinte magice* - Fișa nr. 5, ex. 2
- ▶ Joc în perechi: *Balonul buclucaș*

ACTIVITĂȚI TEMATICE/PE DOMENII EXPERIENȚIALE

- ▶ DȘ/Activitate matematică:
Trenul formelor geometrice
- ▶ DEC/Activitate practică:
Construcții din forme geometrice

Realizări așteptate din partea copilului

- ▶ Utilizează cuvintele *magice*.
- ▶ Realizează chipul educatoarei/educatorului, utilizând diferite culori și tehnici de desen.
- ▶ Recunoaște anotimpurile și elementele caracteristice.
- ▶ Recită cel puțin 4 versuri dintr-o poezie.
- ▶ Recunoaște piesele geometrice (cerc, pătrat, triunghi, dreptunghi) și caracteristicile lor (mărime, culoare, grosime).

Sugestii pentru desfășurarea activităților

Îmi place să mă joc cu...

- ▶ Cu o zi sau două înainte de activitate, transmiteți copiilor (și părinților) că fiecare trebuie să aducă o fotografie a sa (cât mai recentă). Adunați-le și aranjați-le pe covor întoarse cu fața în jos. Copiii formează un cerc în jurul fotografiilor. Pe rând, fiecare dintre aceștia ia câte o poză și spune cine e în poză, formulând o propoziție despre acel copil. Copilul prezentat trebuie să continue cu o informație despre jocul/jucăria cu care îi place să se joace.

Cuvinte magice

- ▶ Organizați copiii într-un cerc și întrebați-i dacă știu formule de politețe și de ce se spune că sunt magice. Dați fiecărui copil șansa să răspundă. Scrieți răspunsurile copiilor pe o foaie de hârtie.
- ▶ Citiți copiilor poezia *Cuvinte magice*, apoi antrenați-i într-o discuție pe marginea poeziei audiate. Întrebați-i în ce situații folosesc cuvintele magice.

Balonul buclucaș (joc în perechi)

- ▶ Propuneți copiilor să formeze perechi. Dați fiecărei perechi un balon umflat și o eșarfă lată de 25 - 30 cm. Fiecare balon este așezat pe eșarfa întinsă ținută de capete de copiii din pereche. Fiecare pereche trebuie să arunce balonul în sus cu ajutorul eșarfei, apoi să-l împiedice să cadă. Câștigă echipa care păstrează balonul în aer cât mai mult timp.